

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Mukden padel.

Mukden je padel! Japonci so Mukden zasedli. To poročilo je prišlo včeraj zvečer v Ljubljano ter umevno razburilo vse prijatelje in neprijatelje Rusov. Zagotovila ruskim listov: „Mukden je zagotovljen!“ so se razblinila. Zopet so bili potoki ruske krvi preliti zaman, zastava vzhajajočega solnca vihra nad grobovi kitajskih cesarjev. Kaj je krivo tolikih ruskih porazov, ko Ojama govori o ruski premoči? Seveda bodo zopet pisali o zaostalosti ruskega vojaka, o nesposobnosti častnikov in poveljnikov, o Kuropatkinovi neodločnosti in bodo povzdigovali nad njimi rumeno pleme.

Gotovo je, da mlada, moderno organizirana japonska armada s povse izobraženim moštvom, polna zavesti, da se bori za domovinsko stvar, lahko odvaga tudi precejšnjo rusko premoč. Kje so bile močne ruske rezervne čete, o katerih so govorila poročila? Nikjer?

Priznati se mora, da se je ruska armada v resnici posebno v središču in na levem ruskem krilu junaško bila, kar se vidi iz neštevilnih odbitih japonskih napadov in mnogoštevilnih ruskih protinapadov. Usodo bitki je odločila samo japonska strateška spretnost, s katero so Japonci dirigirali ob pravem času močne armadne oddelke in prave prostore s katerimi so odločili bitko.

Včeraj smo kratko zažrtali situacijo. Ko je prišlo poročilo, da so Japonci zasedli Madžjapu, je bilo jasno, da sta s tem mostom dobili zvezo Nogijeva in Okuova armada. Nogi je še prej zasedel Jansutun, od koder je s severa podpiral napad na Madžjapu. Če bi se bilo Kuropatkinu posrečilo prodreti med Okuovo in Nogijevo armado, bi bil Nogi potisnjen še bolj proti severu, s tem pa bi Okuova in Nogijeva armada prišli v veliko nevarnost. To nevarnost so Japonci hitro preprečili z odločnimi dejanji.

Napadi Nogijevi na severozahodu od Mukdena so bili toliko časa preslabi, dokler se Okuu ni posrečilo dobiti prehoda čez Hunho pri Madžjapu in prihiteli Nogi na pomoč. Madžjapu je bila torej ena najodločilnejših točk v boju za Mukden.

Japonska taktika je zlomila ves ruski odpor ter Ruse prisilila, da so se morali umakniti. Veliki japonski portarturski topovi so igrali odločilno vlogo. Na umikanju so Rusi požigali velike svoje zaloge, katere so z velikim trudom spravili v Mandžurijo. Povrh je prišlo še poročilo, da so Japonci zasedli Mahuntan, ki leži 16 klm. severovzhodno od Kantulinskega prelaza. Japonci so s tem prišli v tako ugoden položaj, da ni izključeno, da dosežejo cesto pri Fušunu. Za rusko umikanje bi bilo to velika nevarnost.

Z dne 7. t. m. se je sporočilo iz Kuropatkinovega taborišča: Boj divja že 10 dni. Japonci so zavzeli pozicijo v bližini Mukdena, dve angleški milji od železnice ter silno bombardirajo. Rusi se obupno upirajo in poizkušajo opetovano z ofenzivo, a vedno brez uspeha. V bojih pridejo v poštev tudi ročne granate. Dne 7. t. m. so Japonci

tudi pri Šahu prišli preko železnice do Hančenpu.

Na vzhodu ni operiral samo Kuroki, ampak tudi general Kavamura, ki je tudi na vzhodu obšel Ruse s svojo — peto armado, o kateri v ruskih poročilih ni bilo ne duha ne sluha. Ali Rusi niso vedeli, da peta japonska armada že operira? Tako so Japonci vendarle imeli premoč. Umikanje Rusov je zato silno težavno. Vseh pet japonskih armad naporno deluje, da bi jim pristrigle pot.

Situacija je po najnovejših brzojavkah taka: Japonski oddelki na severu posebno japonska kavalarija, ki je imela boj pri Jenkatu severovzhodno od Sinmintina na severozahodu od Mukdena, ima nalogo pretrgati ruske brzojavne, železnične in druge zveze s severom. Če se Japoncem to na severozahodu od Mukdena posreči, bo to vse kakor velika zadrega za Ruse. Petem imajo za umikanje le možnosti: preko Fušuna po severni poti in mimo Fušuna proti Inpanu ter od tod po cesti proti severu. Če so pa na vzhodu oddelki generala Kavamura prešli Kudjaci in Fučilin prelat ter korakajo proti Inpanu, od katerega sta ceste vzhodno proti Kirnu in zahodno proti Tjelinu, bo ondi Kavamura Rusom zastavil pot in jim onemogočil umakniti se tudi mimo Inpana. — Tako bi preostala Rusom samo pot od Fušuna severno, eventualno pot iz Mukdena po veliki cesti proti Tjelinu Harbinu, če jo že niso dosegli Japonci. Od Fušuna severno pa vodi pot le do Tjajoluse, dalje pa ne. Ruske tehnične čete bi morale zgraditi tu dalje pot na Santajci. Če ta pot še ni zgrajena, lahko pridejo Rusi v silno kritičen položaj, ker čez Kamalin gorovje ni nobenih dobrih komunikacijskih zvez za težke vozove i. t. d.

Rusko armadno vodstvo bi moralo skrbeti za zadostne prehode čez Hunho, ker moštva nedostajajo če jih pa nima se bo umikanje silno ustavljalo, poslali bi morali naprej ves tren. — Oba ruska krila bi morala zadržavati severno-zahodno od Mukdena in okoli Inpama Japonci toliko časa, da se središče armade pravočasno umakne in ker so ondi tudi glavne umikalne črte, a na enem kraju groze Rusom veliki portarturski topovi in oddelki, ki so imeli boje pri Jenkatu, ter se sedaj skore gotovo pomikajo proti Tjelinu, na drugi strani pa jim grozi Kavamura, ki se je nakrat pojavil na bojišču.

Ojama je svojo nalogo izborni izpolnil. Postavil je japonske armade v postojanke od katerih sedaj samostojno operirajo. Zadržanjem se vprašujemo, kje je ostala ruska poizvedovalna služba, da je mogel Nogi tako lahko izvršiti svoj načrt in da se je mogel general Kavamura tako nena doma pojaviti na jugovzhodu. Vsekakor bi bil Nogi lahko pravočasno odbit, če bi imel Kuropatkin dobro poizvedovanje in Kavamura bi se moral ustaviti pred prelazi. Kje je bila ruska kavalarija, da se je poizvedovanje tako slabo izvršilo? Pri velikih armadah je posebne važnosti, da poizvedovalna služba vodi iz glavnega taborišča izborni višji častnik generalnega štaba, ki gre v tej zadevi na roko svojemu armadnemu poveljniku.

Taki so ruski uspehi po 13 mesecih vojske. Japonska ima sedaj oblast v Koreji, nad Port Arturjem, nad glavnim mestom

Mandžurije in upanje, da dobi tudi Vladivostok.

Do danes opoldne smo prejeli naslednja poročila:

Mukden, 8. marca. (Ob 11. uri dopoldne.) Boj zahodno od Mukdena se bje že tri dni. Ruske čete se umikajo raz svoje pozicije ob Sahu. Mukden se bližajoči Japonci se koncentrirajo. Severno od Mukdena prodirajoči Japonci se bližajo železnici že do treh vrst. Njihove kroglice zadevajo železnico.

London, 9. marca. Angleški listi trde, da je Kuropatkinov poraz popoln. Pri tem se opirajo na oficijelno poročilo Ojame: Naše čete, ki so več dni zadrževale številnejše ruske čete pri Mahuntanu, so včeraj (v sredo) pregnale sovražnika ob osmi uri iz vseh njegovih postojank. Naše čete so poleg tega zasedle že v ponedeljek še dalje proti vzhodu ležeče selo Vajen. V centru so Rusi v ponedeljek in torek zaman poizkušali nočne napade proti našim pozicijam ob Sahu. Zahodno od Hunha se je našim četam posrečilo zavzeti neki kraj, ki je le 4 milje oddaljen od železnice. — Tako Ojamevo poročilo, v katerem pa ne črtno besedice o japonskih ali ruskih izgubah. Izgube so baje na obeh straneh velikanske. Neuradno japonsko poročilo trdi, da so Rusi žrtvovali za posest Mukdena 50.000 mož. Na japonski strani jih je padlo mnogo več. A v Tokiu nihče ne vpraša po izgubah. Razburjenje je ondi veliko, ker vsakdo upa, da bo sedaj Ojama Kuropatkinu kakor s kleščami zadrževal v Mukdenu.

Pariz, 9. marca. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga danes ob 2. uri 25 m. zjutraj: Ravno dole vesti z bojišča poročajo, da je Kuropatkin prisiljen zapustiti svoje postojanke v centru in na desnem krilu, zapustiti Mukden ter se umakniti v Tjelin. Del armade se bo umikal preko Fušuna. Kuropatkinovo situacijo imajo za zelo kritično, ker poizkušajo Japonci severno od Mukdena razdreti železnico ter s tem skoraj onemogočiti umikanje. Sicer pa upajo, da Japonci vsled svoje utrujenosti ne bodo mogli zasledovati Rusov.

Peterburg, 9. marca. Kuropatkin poroča carju včeraj: Na desnem bregu reke Hunho je prišel sovražnik ofenzivo proti Mukdenu od severozahoda in od severa. Naše čete v centru in na levem krilu se brez boja umikajo na utrjena stališča na desnem bregu Hunhe.

Peterburg, 9. marca. Druga Kuropatkinova brzojavka od včeraj se glasi: Danes nas je napadel sovražnik na severni fronti. Mal oddelek prednjih straž je bil potisnjen iz vasi Padjaza, 2 vrsti severozahodno od vasi Taentun. Pri tem je padel poveljnik oddelka, polkovnik generalnega štaba, Zapoljski, ki se je odlikoval po svoji hrabrosti. Sovražni napadi na severne naše postojanke pri Mukdenu so bili odbiti; pri tem je imel sovražnik velike izgube. Na zahodni fronti je napadel sovražnik naše postojanke pri vasi Njuzitun, a je bil odbit. Pri protinapadu so ujeli mnogo Japoncev. Na vseh drugih postojankah je prešel dan brez boja. Saharova brzojavka od danes se glasi: Na severni fronti je napravil sovražnik več silnih napadov, ki so bili pa odbiti. Na vseh drugih postojankah je noč prešla mirno. (Japonci so Ruse „mirno“ obkoljevali. Ur.)

Berolin, 9. marca O zadnjih bojih poroča „Lokalanzeiger“ iz Peterburga: Včeraj zjutraj so se boji zopet pričeli. Kanonada je bila grozna. Jako sijajno so Japonci organizirali dostavljanje municije. Japonci so utrdili vsako zavzeto vas. Dvomljivo je, če bo sedanji položaj odločila ena bitka. Izid se izvrši le po mnogih trdovratnih bojih, kar bi pa stalo Ruse mnogo napora in časa. Vendar so Japonci silno utrujeni. Strahovit je bil boj za Dašičao, 12 vrst od Mukdena, ter za vas Juhuanšan. To so sedaj pravilni forti. Vsako vas je bilo treba

posamezno vzeti. Rusom se je posrečilo najprvo pregnati Japonce iz vasi Suhvanče. Dašičao je ostal Japoncem. Severno od tod se je utrdil general Zapoljski. Od severa je prišla novica o obkoljevanju od strani Japoncev, ki pošiljajo svoje čete vedno dalje proti Tjelinu. Tu se bo najbrže vršil odločilni boj, ki pa na nadaljevanje vojske ne bo odločilno vplival.

Mukden, 9. marca (Ob 2 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj.) Včeraj so napadli Japonci ruske postojanke severno od Mukdena. Pri selu Padjaza, severozahodno od cesarskih grobov, se vrši trdovraten boj. Naše prejšnje čete so zapustile vas. Ponoči so Japonci napadli vas Sajutajci, severno od cesarskih grobov. Boj še traja. Na južni fronti so japonske prednje čete dospеле do Huaššana. Sedaj je slišati silno kanonado.

Berolin, 9. marca. Iz Tokia se poroča: Japonci so danes zasedli Mukden. Rusi povsod odhajajo.

London, 9. marca. Kakor poroča Reuterjev urad iz Tokia danes, so Japonci severno od Mukdena odrezali železniško zvezo.

London, 9. marca. General Kuropatkin je zopet pobit včerajšnji dan je prinesel odločitev. Ruskemu vrhovnemu poveljniku ni pretela nevarnost le od generala Nogija na severozahodu od Mukdena ter od njegovih kolon, ki so za Kuropatkinovim hrbtom, ampak tudi v jugovzhodnem kotu bojišča ga je obšel general Kavamura s svojo peto armado. Padec Mahuntana (mala vas 15 km jugovzhodno od Fušuna) je povzročil tak izid. Generalu Lineviču sedaj ni več mogoče držati prelaza Kutulina ter se hitro umika proti Fušunu, po drugi cesti pa hiti proti Fušunu Kuroki, da doseže Fušun še pred Rusi. V centru je general Bilderling opustil vsak poizkus, zadržati generala Nodzua na južnem Sahovem bregu. Tudi general Kaulbars, ki naj bi ali zadrževal prodiranje Okua na jugozapadni strani Mukdena se more sedaj rešiti le, ako se hitro umakne, ker so Japonci vzeli Likvantav. Nikjer na celi črti se ni posrečil niti en ruski protinapad. Povsod so bile Ojameve čete zmagonosne. Iz Mukdena včeraj ni došla nobena brzojavka. Ako to ni le zgolj slučaj, potem se dá sklepati, da je Kuropatkin obkoljen.

Berolin, 9. marca. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Peterburga: Včeraj so Japonci že pretrgali brzojavno zvezo s Harbinom. Boje se, da se to ne bi še drugod zgodilo, ker je več japonskih oddelkov odšlo proti severu. Včeraj je Kuropatkin zahodno od Mukdena v najhujšem topniškem ognju vodil bitko. Posebno se je odlikoval v bitki general Cerpickij. „Novoje Vremja“ poroča, da se Rusi v centru in na vzhodu umikajo v popolnem redu.

Pariz, 9. marca. Tukajšnje japonsko poslanstvo je dobilo potrdilo, da je Kuropatkinovo umikanje v nevarnosti vsled Okuove armade, katero podpirajo tudi druge armade.

Pariz, 9. marca. „Temps“ poroča iz Tokia: Poročila z bojišča trde, da je japonska zmaga popolna. Rusi sicer niso obkoljeni od vseh strani, toda zadnje čete pod Linevičem so odrezane.

Berolin, 9. marca. „Lokalanzeiger“ poroča iz Peterburga: Po zadnjih poročilih, ki jih je poslal Kuropatkin, je smatrati bitko v Mandžuriji za izgubljeno. Izveniš posamezne taktične spretnosti, se ostro graja sedanje delovanje Kuropatkinovo in njegovo odpoklicanje bo gotova stvar, posebno ker so bili Rusi v premoči napram Japoncem vsaj za 50.000 mož. Vočigled tem dejstvom ne bo nikogar presenetil sklep vladne stranke, ki zahteva, da se odpošlje na bo-

jišče nova armada 400.000 mož. Rusija ima za novo armado na razpolago še 15 nedotaknjenih vojnih zborov. Govori se, da je za poveljnika te armade izbran sivi general Dragomirov. Mirovni stranki bi se bilo posrečilo, izposlovati od carja povelje na Kuropatkina, naj začne pogajanja za premirje, ako bi bil Kuropatkin obdržal vsaj svoje postojanke ob Sahu.

Tokio, 9. marca. Da časti svetost kraja, na katerem se je rodila cesarska dinastija, ter da ohrani v miru kitajske prebivalce v Mukden, je maršal Ojama, ko je 8. t. m. dal povelje, naj se neha zasledovanje, strogo prepovedal svojim četam, utaboriti se med mestnim obzidjem.

Tokio, 9. marca. Japonci rušijo severno od Mukdena železnico, da Rusom preostane za umikanje le cesta in mala poljska železnica Fušun-Tjenlin.

Pariz, 9. marca. V Peterburgu vlada velika potrlost. Boje se, da ne bi vest o padcu Mukdena po-zročila v provinci veliki nemirov.

Okupacija Sinmintina.

London, 5. marca. „Daily Telegr.“ poroča iz Sinmintina: Japonska okupacija se je včeraj določno vršila. Kupcem ni bilo dovoljeno pošiljati blaga v Tjenlin in na brzojavnih uradih je cenzura pregledovala zasebne brzojavke.

Boj na levem ruskem krilu.

Madzjadan, 5. marca. Dne 3. marca je bilo Rusom zmanjkalo patron. Ob 6. zjutraj so jih dobili in začeli takoj nov boj proti Ključevemu griču. Japonci so se vkljub temu vzdržali in utrjevali grič. Kjerkoli se je pokazal Japonec z lopato, je že zagrmel ruski strel in šrapnel ga je ubil. Ko so Japonci napadli sosednji oddelek, je bil eden ruski polk od ostalih odrezan in je v hudem boju vzel tri griče. K ruskim prednjim četam se je priplaval Japonec z belo zastavo, ki je z znamenji kazal, da je strašno utrujen. Zdravnik je konstatiral, da je do zadnjih sil izmučen. To kaže, kako se bore vsi do skrajnosti.

Madzjadan, 6. marca. (Nov. Vr.) Okolo dveh ponoči so slišale naše čete, da delujejo Japonci na Ključevem griču, ki so ga vzeli zvečer. Nekaj naših se je priplazilo k Japoncem in tu so videli, da so Japonci svoje topove maskirali s kupi mrličev. To so speročili naši bateriji, ki je takoj začela tje streljati. Kmalu je na obeh straneh gromel topniški boj, ki je le v presledkih obmolčal. Tako je šlo ves dan do 8. ure zvečer, ko je sovražnik naskočil naše središče pri Ubenepuzi. Napad je bil medel, brez ognja, kakor stroji so se gibali Japonci, ker so bili že skrajno izmučeni. Mi smo tačas pokopali nekaj tisoč mož in čez 100 častnikov.

Ti padli junaki so vestno in častno izpolnili svojo dolžnost in mi smo se ob njihovem grobu čutili obvezane, da sledimo njihovem zgledu. Napad smo odbili. Ob 10. uri zjutraj in ob treh popoldne so se napadi ponovili, a so bili zopet odbiti. Ob 5. uri popoldne so po silnem topniškem boju Japonci zopet napadli Znamenni grič.

To pot so častniki sneli prevezo s svojih kap in Japonci, dobivši pomoč, so se z nevzdržno silo vrgli proti nam. Nastal je boj z bajoneti, ki je postal za nas nevaren, ker smo bili slabši. Ta hip je prispel na pomoč general Alijev z dvema rezervnima četama, ki sta se z vso silo vrgli v boj in potisnili sovražnika nazaj. Ranjen je bil podpolkovnik generalnega štaba, Hrostickij.

Pri Ubenepuzi je 4. marca divjal boj od 5. ure zjutraj. Na tej točki so boji trajali že štirinajst dni. Ruske čete so tu vzdržale čez 120 sovražnih napadov. Kaj takega najbrže ne pozna še vojna zgodovina. Zemlja je bila zamrznjena in zato je bilo Rusom jako težavno delati utrdbe, ne glede na to, da so bili do smrti izmučeni. Japoncev je ted padlo vsaj dvakrat toliko, kakor Rusov. Ob 7. uri zvečer je prodrl general Danilov naprej in Rusi so z bajonetom vrgli Japonce iz njih pozicij. Ogenj ruskih baterij je silil japonsko topništvo, da je neprenehoma menjavalo svoje stališče.

Vesti o miru.

Peterburg, 9. marca. Žalostna poročila, ki so došla včeraj, da bodo Japonci vsak čas zasedli Mukden, so povzročila nepopisno razburjenost. Za danes je sklican poseben vojni svet, ki bo odločil o nadaljevanju vojske. Akeravno konservativna stranka silno dela na to, da se vojska nadaljuje, vendar pod pritiskom zadnjih dogodkov mirovna stranka vedno bolj pridobiva na vplivu in upanje je, da se Rusija kmalu posluži posredovanja kake prijateljske vlasti.

Berolin, 9. marca. „Lokalanzeiger“ poroča iz Pariza: Vsa naročila za rusko mornarico, katerih središče je bil Antwerpen, so se odpovedala in ruski zastopniki so se odpoklicali. To je v zvezi s povratkom baltičkega brodograditelja, in se smatra za zna-

menje, da se drugi teden prično pogajanja za premirje.

Pariz, 9. marca. „Figaro“ je mnenja, da se da iz raznih simptomov sklepati na mir. Ruska vlada je kupila od Hamburško-Ameriške črte več parnikov, ki naj bi se izpremenili v hitre križarke. Sedaj je pa ruska vlada kupno pogodbo preklicala in plačala odškodnino.

Berolin, 9. marca. Iz Hamburga se potrjuje poročilo, da tretje rusko brodogradbeno odplulo?

Hunho.

V poročilih o zadnjih bojih se večkrat omenja reka Hunho. Ta velika reka je od Mukdena do Inpana široka 100 metrov. Včasih se reka na nekaterih mestih posuši. Kadar je povodenj je mogoče reko prebroditi z veliko težavo nad Inpanom, pri normalnem stanju pa povsod do Mukdena. Sedaj reka nima več ledu; prebroditi jo je sedaj težko, ker plava po njej led. Bregovi so skoro povsod nizki in pesčeni, le južno od Mukdena so visoki 4—5 metrov. Tu je levi (južni) breg raven, desni pa strm. Dolina je nad Inpanom gorata dolina, široka približno 1 km. Potem se dolina vedno bolj razširja ter je pri Fušunčenu že široka 6 do 7 km. Pod tem krajem pa izgubi dolina svoj gorski značaj ter pride polagoma v ravan, ki je pri Mukdenu že široka 20 km. Med Inpanom in Fušunčnom ne vozijo ne ladje, ne plavi. Hunho se izliva v Ljaoho. V vojaškem oziru je spodnji tok — izvzemši po zimi — tudi kadar je suša, velika ovira.

To se zgodi tudi, posebno ob velikem deževju, blizu Mukdena. To je tem važnejše, ker pri Mukdenu peljeta čez reko dve cesti, železnica in deželna cesta. Druga reka, ki se omenja v sedanji vojski, je Saho. Ta se lahko prebrodi, razun če ima led, ter ne ovira vojaških operacij, razun po hudem deževju na spodnjem delu.

Izgube.

Pariz, 9. marca. Oku je v bojih od sobote izgubil 15.000 mož, druge armade so v istem času izgubile nad 20.000 mož. Včeraj je bilo mogoče pokopati v okrožju Mukdena le malo mrličev. Med 8000 ruskimi mrliči je okrog 200 častnikov.

Tokio, 8. marca. Japonske izgube v zadnji bitki cenijo na 50.000 mož; skupne izgube znašajo mnogo nad 100.000 mož.

Vojaške izpremembe.

Peterburg, 9. marca. Splošno se glasi, da bo generala Saharov, čegar osebna mrznja proti Kuropatkinu pomenja nevarnost, nadomestil prijatelj Kuropatkinov, general Suhomlinov. Na mestu ministra Avellana bo najbrže imenovan za mornarskega ministra admiral Skrydlov.

Steselj pred vojnim sodiščem.

Peterburg, 9. marca. Vojno sodišče proti Steslju se bo sešlo šele po končani vojski.

Japonski invalidi v Port Arturju.

Tokio, 9. marca. Japonci se sklenili poslati domov iz Port Arturja 2500 za boj nesposobnih vojakov.

Zalostni sprevodi.

Dopisnik „Novega Vremena“ poroča iz Madzjavana 3. marca: Kakor daleč mi nese pogled, je vsa cesta polna dvokolesnih vozičkov; ko pogledam bliže, vidim, da je to prevoz ranjenih. Ne čuje se noben glas, nobena tožba, noben vzdih; mrtva tihota leži nad tem strašnim izprevedom. Samo kolesa škripljejo in kopita udarjajo ob slabo cesto in s tem motijo večerno tišino. Večina ranjencev je čez glavo pokrita s kitajskimi odejami ali blatnimi plašči s sledovi strjene krvi. V dvokolkah je naloženih po več mož; nekateri imajo povezane glave, ki jim vsakokrat, kadar se voz potrese ali omahne, vdarjajo ob strani.

Enemu je zdrsnil plašč doli, obveza se je snela in pokazala zevajočo rano na prsni — vse je okrvavljeno in pomečkano od šrapnelnih koscev. Blatno lice ima že smrtni izraz, nos je zaostan, oči, obrobjene z modrimi krogi, so zaprte. Vtisk je strašen. — Brez konca si sledi voz za vozom. Naštel sem do 700 vozov, potem sem nehal. V eni dvokolki sta dva ranjenca, a v sredi počez jima leži že mrlič. Kadar se voz premakne, udriha po njih. Smrt mu še ni mogla izpremeniti lica. Še se mu vidi na obrazu izraz neznanosti muk. Ta v resnici tudi v smrti še ni našel pokoja.

In čim dalje gledaš: Same prevezane glave, roke, noge, povsod sledovi krvi, povsod bolesterne, izmučene oči. Kdor to vidi, se mu mora srce zjokati nad grozno brezsrčnostjo vojske. — Videl sem 42 ranjenih častnikov.

Roždestvenskij se vrača?

Razburjenje, ki ga je povzročila japonska zmaga, je bilo vzrok, da včeraj marsikdo ni opazil velevažne vesti, katere smo priobčili včeraj in ki govori, da je vse brodogradbeno Roždestvenskega zapustilo Madagaskar in odplulo nazaj proti Džibuti v Rdečem morju.

Ali se Roždestvenski vrača, ali pa je morda dobil poročilo, da ga namerava napasti japonsko brodogradbeno in se je ognil napadu? Ali hoče v Džibuti počakati tretjega ruskega brodogradbenega, ali je pa to znamenje za bližajoči se mir?

„Mi nismo znali.“

Pod tem naslovom priobčuje „Novoje Vremja“ značilen članek, ki kaže, kako potrti so v patriotičnih ruskih krogih vsled zadnjih strašnih neuspehov.

„Kaj smo mi znali“, piše ta nedavno še tako samozavestni list, „kaj smo mi znali, ko smo pošiljali v Mandžurijo svoje vojske na smrtno borbo s silnim vragom, prevzetim od edine želje po zmagi?“

Z boljo v srcu moramo priznati —: Skoro ničesa.

Pod nogami začudenih častnikov in vojakov so rastle vedno nove neprestopne gore, in iz njihovih prelazov so se jim sipale nasproti vedno nove sovražne čete. — Častniki so brez pomoči kakor nemi stali pred kitajskimi prebivalci, zastoj se trudeč, da bi kaj poizvedeli od teh ljudi; vedno jim je bil odgovor: „Putundi“ — ne razumem — in slednjič tudi častniki niso nič vedeli in nič razumeli. V poslednjih bojih pri Sandepu je gen. Gripenberg naenkrat prišel v vas, o kateri ni prej prav nič vedel; tuintam vzrase iz tal kar naenkrat par sovražnih divizij, o katerih nismo prav nič vedeli. . .

Kako velikanska je ruska država, katere mi — ne poznamo! Pred našimi očmi se razširja strašen zemljevid. Naša brezkončna meja se vleče po dolgih črtah, se dotika Turčije in Avstrije, pada v Črno morje, se oddaljuje v Azijo po gorah, neplodnih pustinja, stoji nasproti celemu gozdu divjih sovražnikov in se izgublja slednjič v Mandžurijo — da, izgublja se, ker je v rokah silnega sovražnika, ki jo izpreminja ob vsakem koraku! In tudi po tej neskončni granici — ne znamo; vsa velikanska država ne zna, kar bi to moral vedeti; ne zna, kar bi morala znati; kakor ne zna živeti!

In vendar se še dobe ljudje, ki izza skritih voglov kličejo: „Nečemo znati!“ — Zadržujejo roke, ki hočejo odgniti zaveru, zatiskajo si ušesa in kriče: „Nečemo, ne moramo znati!“ Ali ni to neverjetno? Ali ni to divja zmešnjava? A domišljija izginja, ljudje se probujajo s srcem, hladnim od groze in brezčutno stopa pred nas grozna dejstvitelnost. . .

Odstop Welsersheimbov.

Ministrski predsednik Gautsch je v zasebnem razgovoru z več poslanci potrdil, da bo Welsersheimb odstopil. Včeraj zjutraj je Welsersheimb to naznanil cesarju, ki je nato o tem obvestil Gautscha. Welsersheimbov odstop ni, kakor zatrjuje „Fremdenblatt“ v nikaki zvezi z ogrsko krizo. „N. Fr. Presse“ trdi, da odstopi Welsersheimb zato, ker ni ničesar storil za izpolnitev avstrijske deželne brambe in se tudi ni strinjal z določili nameravanega novega vojaškega kazenskega reda. Welsersheimb je bil domobranski minister v desetih ministrstvih. Njegov naslednik bo fcm. Schönaich, ki je bil rojen 1. 1844 na Dunaju kot sin dvornega svetnika. Za poročnika je bil imenovan 1. 1858. Udeležil se je 1. 1864 vojske proti Dancem in 1. 1866 proti Prusom. Pozneje je bil dalje časa pridelen generalnemu štabu in 1. 1887 je bil pridelen maršalu nadvojvodi Albrechtu. V tej službi je ostal do nadvojvodove smrti leta 1894. Nato je bil imenovan za divizijskega poveljnika v Inomestu, kjer je postal podmaršal, nato je bil imenovan za sekcij-skega načelnika v vojnem ministrstvu in decembra 1. 1902 je bil imenovan za poveljnika 9. armadnega zbora v Jožefovem.

Budimpeštanski posli.

V Budimpešti se je vršil shod poslov. Na tem shodu, ki se ga je udeležilo 3000 oseb, se je zelo ostro govorilo proti slabemu ravnanju poslov od strani gospodarjev. Slednjič se je sprejela resolucija, ki izraža željo, naj bi gospe s svojimi posli ravnali vsaj tako dobro, kakor ravnaajo s svojimi psi.

Tomašić za novo pogodbo med Hrvaško in Ogrsko.

Predsednika hrvaškega kluba v ogrskem državnem zboru in bivši hrvaški minister Nikolaj Tomašić, ki je bil danes pri vladarju v zaslišanju, se je 8. t. m. zvečer izjavil o položaju nasproti sosedniku „Budapesti Hirlap“ sledeče: Mirno lahko Hrvatje zasledujemo razvoj stvari. Svoje stališče bomo zavzeli šele potem, ko bo imenovana neva vlada razvila svoj program v zbornici. Šele takrat bomo lahko sodili, v koliko so se upoštevale koristi Hrvaške. Če se bo uveljavila v ogrskih polkih mažarščina kot poveljni jezik, morajo tudi v smislu nagodbe v hrvaških polkih skupne armade uvesti hrvaščino za poveljni jezik. Drugačen je pa položaj z ozirom na gospodarsko samostojnost Ogrske. Ogrska ne zasleduje prave politike, če hoče doseči gospodarsko samostojnost, ker je Ogrska v

prvi vrsti poljedeljske država. Za izgubo avstrijskega odjemalnega trga za poljske pridelke Ogrska ne bo dobila povoljnega novega odjemalnega trga na Balkanu. Če bo Ogrska srečno prebolela prehodno dobo, bo pač dobila nadomestilo na industrialnem polju. A drugačne so razmere na Hrvaškem. Hrvaška je pred vsem poljedeljska dežela, ki je navezana na izvoz svojih poljedelskih pridelkov. Hrvaška je premajhna, da bi morala na razvoj industrije polagati tako važnost, kakor Ogrska in je napredovanje hrvaške industrije odvisno od ogrske vlade. Na Hrvaškem n. pr. ni prav nič sladkorne industrije, ker se je pri zagotovitvi sladkornega kontigenta popolnoma pozabilo na Hrvaško. Ravno to velja tudi o izdelovanju spirita. Če se izpelje carinska ločitev, bo morala Hrvaška zahtevati garancij v gospodarskem oziru. Primerno in pravično bi bilo, da skleneta Hrvaška in Ogrska novo nagodbo.

Dogodki na Ruskem.

Berolin, 9. marca. Iz Peterburga poročajo: Pred vojaškim sodiščem je bila včeraj razprava proti 40 vojakom, ki so se branili odpotovati na bojišče v Mandžuriji. Dva sta bila obsojena na smrt, ostali pa na 18letno prisilno delo.

Peterburg, 9. marca. V več gubernijah v notranji Rusiji so nastali kmečki nemiri. Kmetje plenijo posestva.

Tiflis, 8. marca. Pri posvetovanju bakuškega generalnega guvernerja z zastopniki mestne uprave in ljudstva so dognali, da so zadnje boje med Armenci in mohamedanci povzročili armenski vstaški odbori. Boji v Baku so se pričeli, ko je neki član vstaškega armenskega odbora umoril nekega mohamedanca. Mohamedance je zlasti razburil slevesni pogreb nekega Armenca, ki so ga oni ubili. Policija je prišla veliko izgreznikov, med njimi tudi člana mednarodnega vstaškega odbora in dvoje žensk. Pri zaprtih izgreznikih so našli mnogo oklicev, iz katerih so sklepali, da nameravajo zarotniki umoriti guvernerja Nakašidsa. Mnogo ruskih delavcev zapušča Baku, ker se boje terorizma Armencev, ki hočejo z armenskimi delavci nadomestiti ruske delavce.

Erivan, 8. marca. Danes dopoldne so bili še nemiri med mohamedanci in Armenci. Ranjenih je bilo več oseb. Popoldne so imeli turški in armenski svečeniki skupne molitve za padle ob nemirih. Po končanih molitvah je bil prirejen sprevid, katerega so se udeležili svečeniki, uradniki in mnogo dostojanstvenikov, ker so hoteli na tak način pomirjevalno vplivati na prebivalstvo.

Dunaj, 9. marca. „Neues Wiener Journal“ poroča iz Pariza: Med tukajšnjimi diplomati se govori, da je car obel na duhu (?). Neki znani pariški psihiater bo poklican v Peterburg.

Varšava, 9. marca. V Lodzu sta včeraj dva neznanca napadla na cesti dva policista. Streljala sta iz revolverjev na nju in sta ustrelila enega policista smrtno, drugega pa nevarno ranila. Napadalca sta pobegnila.

Lodz, 9. marca. Pred Tešermacherjevo tovarno je razpočila bomba, ki pa ni povzročila druge škode, kakor da so počile vse šipe.

Peterburg, 9. marca. Razburjene delavske množice korakajo po cestah. Policija in vojaštvo se zadržita rezervirano. Tudi mnogo zelezaburjnih žensk je med izgrezniki. Zapi-rajo in izganjajo iz Peterburga delavske voditelje.

Jekaterinoslav, 9. marca. V nedeljo in na ponedeljek so pričeli stavkati delavci v rudnikih, ki so last Ščerbinovka in Bauerbacha v bachmutskem okrožju. Skladnišča in zaloge piva so opljenjena. Ko je proti izgreznikom nastopilo vojaštvo, so se sprejeli s kamni in s strelji iz revolverjev. Vojaki so nato streljali na izgreznike. Več delavcev je bilo ranjenih in ubitih. Medtem je postalo delavstvo mirno in je pričelo zopet delati. V tovarnah Dnieprske družbe v Kamensku in v luganski tovarni patron je končana stavka. V tovarnah Novoruske družbe v Josovkem so pričeli danes zopet delati.

Peterburg, 9. marca. Odstopil bo naučni minister general Glasov. Pravijo, da bo njegov naslednik veliki knez Konstantin Konstantinovič.

Geneva, 9. marca. Zadnji Gaponov oklic na kmete so vtihotapili v Rusijo.

Z Balkana.

Grška vstaška četa je vdrla v vas Bo-bišto, kjer je umorila šest Bolgarov, ki so bili baje člani makedonskega odbora. Turški vojaki so prišli, ko so Grki že odnesli pete. Iz Soluna so poslali v Baldšo vojake. Iz zgornje Albanije pošiljajo Turki vojake v Strumnico in Dejran. Tudi iz Male Azije sta došla dva transporta turških rekrutov.

Iz Carigrada poročajo 9. t. m.: V Karyassu, administrativnem glavnem kraju pravoslavne meniške ljudovlade na Sveti gori

(Athos) je policija nedavno pri menihu Gregoriju našla 28 zavojev dinamita, več tisoč patron, več zabojev smodnika, 158 dinamitnih kapselnov in 20 metrov vžigalne vrvice. Sodijo, da je bilo to strelivo namenjeno za grške vstaške čete. Gregorij je grški podanik. Turške oblasti ga bodo kljub temu brez posredovanja grških konzulatov zasledovale, ker so vsi pravoslavni menihi na Sveti gori turški podaniki.

Srbska skupščina

je dne 7. t. m. odobrila zakonski načrt, s katerim se dovoli vladi 200.000 dinarjev naknadnega kredita. Razprava je bila tajna.

Državni zbor.

Dunaj, 9. marca.

Danes je zbornica slabe obiskana. Na dnevnem redu je še vedno vladni načrt obrtne novele. Oglašeni je še toliko govornikov, da bi razprava trajala še 14 dni, ko bi hoteli vsi priti na vrsto. Vsak govornik najde s svojega stališča pomanjkljivosti v načrtu. Vsa razprava ima le akademski značaj. Danes so govorili dunajski naprednjak dr. Vogler, češki poslanec dr. Pláček, soc. demokrat Eldersch in češki socialist Choc. Razprava se nadaljuje v soboto, ker imajo jutri seje razni odseki.

Poljaki in Prusija.

Minoli teden so Schönerer in tovariši interpelirali vlado in vprašali:

1. Kaj je avstrijska vlada odgovorila na znani govor pruskega ministra Rhenibadena proti Poljakom v pruskem deželnem zboru?

2. Ali je grof Goluchowski to storil v dogovoru z avstrijsko vlado?

3. Zakaj se je to zgodilo?

Danes je odgovoril min. predsednik baron Gautsch: Grof Goluchowski je v sporazumu z avstrijsko vlado po veleposlaniku v Berlinu zahteval pojasnila. Ta so bila povoljna in stvar je poravnana. Vsebine dogovorov pa ni mogoče objaviti, ker se to ne strinja z mednarodnimi običaji.

Rudarstvo.

Narodnogospodarski odsek se je danes bavil s predlogom posl. dr. Pfaffingerja, naj se rudarstvo izloči iz poljedelskega in priklupi trgovinskemu ministrstvu. Dr. Pfaffinger je naglašal, da je bilo rudarstvo izprva v področju finančnega, pozneje trgovinskega ministrstva, in l. 1868. so rudarstvo izročili poljedelskemu ministrstvu. V nobeni državi rudarstvo ni v upravi poljedelskega ministrstva. V razpravi so govorili razni poslanci. Kakor navadno, so tudi to vprašanje izročili pododseku, ki se bode posvetoval bodoči teden.

Dnevne novice.

Ministrstvo za uk in bogočastje je dovolilo „Leonovi družbi“ za izdajo 1. zvezka dr. Kosovega „Gradiva za zgodovino Slovencev v srednjem veku“ 500 K podpore.

Koncert „Glasbene Matice“ v Trstu. Pevski zbor „Glasbene Matice“ napravi dne 25. in 26. marca, ko sta dva praznika, izlet v Trst in priredi v tamošnjem novem „Narodnem domu“ dva koncerta v dobrodelen namen. S koncertoma bo združeno ogledovanje mesta in vožnja po morju ter prijetna zabava s tržaškimi rodoljubi. Vložila se je prošnja za polovično voznino, ki znaša tja in nazaj 5 kron 80 h. Ako bi bilo udeležnikov 300, dobimo poseben vlak, ki bi šel dne 25. zjutraj iz Ljubljane in se vračal iz Trsta dne 26. zvečer. — Pevski odbor nujno prosi slavno občinstvo, ki bi se hotelo udeležiti tega izleta, da to izjaviali v pisarni „Glasbene Matice“, ali v trgovini gospoda J. Lozarja čim prej, vsaj pa do 15. marca. Tudi rodoljubi z dežele se k temu vabijo in pozivljajo. — Prilika je jako lepa ogledati si Trst in udeležiti se sijajne umetniške manifestacije Slovencev med tržaškimi brati.

Kapucin p. Ferdinand Stadler v Skofji Loki je sprejet k trapištom v Marianhillu v južni Afriki in je odšel v novicijat v Banjaluko. — Na njegovo mesto je prišel p. Erhard Pečar iz Gorice.

Visok obisk. V Novomestu je došel dne 8. t. mes. vojvoda Pavel Mecklenburški in je gost mil. g. prošta dr. Elberta.

— **Obrtni shod** se bode vršil v nedeljo, dne 12. t. mes., v Novem mestu v gostilni „pri Slonu“. Shod skliče obrtna združba. Spored: 1. O ustanovitvi obrtnega kreditnega društva ter njega važnem pomenu za trgovski stan; poročevalec gospod dr. Vinko Gregorič iz Ljubljane. 2. Obrtna reforma ali izprememba obrtnega reda po državnem zboru; poročevalec gospod Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice iz Ljubljane. 3. Posamezni nasveti, tikajoči se gospodarske koristi Novega mesta in sploh Dolenjske z ozirom na obrtni stan. — K obilni udeležbi vseh slojev vabi — načelnštvo obrtne zadrage.

— **Vsled ljubosumnosti** je zabodel delavec Franc Klesnik posestnikovega sina Valentina Kobala iz Kašija, ko se je ta vračal s plesa. Kobal je bil zadet v hrbet in se je takoj zgrudil na tla. Prepeljali so ga v dež. bolnico.

— **135 loterijskih listkov** je bilo v stari listnici, katero je našel nekdo na Gozdanjah. Ali je tisti, ki jih je izgubil, ki je torej 135krat stavil v loterijo, sploh zadel kako terno? Menda z glavo ob zid? Da se ljudje ne zmudujejo!

— **Za lovce.** Po dveletni pravdi občine Trebeljevo pri Litiji z g. F. M. Regorškom, trgovcem v Ljubljani radi prilastovanja svojepravnega lova na parcelah obsegajočih krog 600 oralov gozda, koje svojelovsko pravico je gosp. Regoršek pred leti kupil od baron Kodoljevih dedičev za 2000 K, je slednjič c. kr. poljedelsko ministristvo določilo v prilogi občini, da Regoršek izgubi svojelovsko pravico na imenovanih parcelah, ker ni vknjižena. — C. kr. okrajno glavarstvo v Litiji je radi tega določilo novo dražbo 13. marca ob 10. uri depoldan. Lov občine Trebeljevo obsega nad 7000 hektarjev okrožja s krasnim razgledom z Janč. — V tem lovu je obilo divjačine, srn, divjih petelinov, pred leti so celo ustrelili divjega kozla ne vstevši navadne divjačine. Dražitelji dobro došli!

— **Nov hrvaški list.** Hrvaška stranka prava bo v kratkem pričela izdajati nov dnevnik: „Hrvatska“. Glavni urednik mu bo dr. „Harambašič“. „Obzor“ ni več strankine glasilo.

— **Umrl** je na Visu vodja tamošnjih Hrvatov Nikolaj pl. Jakša.

— **Samoumor zaradi tatvine.** V Trstu se je zastupila 17 let stara dekla Franciška Sumrada, ker se je bala kazni. Svoji gospodinjji je ukradla 60 K.

— **Smodka za sedem kron.** Pri Sv. Miklavžu bl. Ormeža je l. t. m. na Vognrovni gostiji posestnik Jakob Ozmec licitiral navadno postoriko, za katero se je skupile 7 K 72 h v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Ljubljanske novice.

Ij Nesreča na železnici. Včeraj popoldne se je ponesrečil med postajama Siška in Vižmarje, kurjač državne železnice g. Logar ter se na nogi in hrbtu znatno poškodoval. Padel je bil s stroja.

Ij Umrl je uradnik kranjske stavb. družbe g. Karol Eberhart. — Danes ponoči je umrla gospa Franja Orožen, soproga profesorja g. Fr. Orožna, stara 33 let. Naše iskreno sožalje.

Ij V smodnišnici na Gradu ima svoje zaloge deželna bramba, ki je te dni svoje zaloge le izpopolnila.

Ij Javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti, bo jutri, v soboto od 7.—9. ure zvečer. Dospelo je zopet več novih vinskih vzorcev, zlasti izbrana vipavskega vina.

Ij Tatovi pri delu. Predvčerajšnjim je ukradel neznan tat gostilničarki g. Mariji Cimpermanovi na Rimski cesti št. 17 iz gostilne stensko uro, iz spalne sobe pa žepno uro s srebrno verižico. — Sineči sta pa bili ukradeni gledališki igralci g. O. Kettejevi iz garderobe 2 kroni. Tat je dosedaj še neznan. — Danes ponoči se je pa vtihotapil neznan tat v hlev na Sv. Jakoba trgu št. 2 in ukradel hlapcu Avgustu Birtiču žepno uro, vredno 8 K.

Ij Društvene godbe koncert vrši se jutri, 11. t. m., v „Narodni kavarni“ (Gosposke ulice). Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

Ij Semenji. Dne 8. t. m. bilo je na sejm prignanih 1341 konj in volov, 251 krav in telet, skupaj 1592 glav. Kupčija je bila pri govedi kakor tudi pri konjih prav dobra, ker so prišli po govejo živino Korošci in Moravci po konje pa Lahi.

Ij Od doma je pobegnil dne 6. t. m. 12letni Ivan Bambič, stanujoč v Velikih čolnarskih ulicah št. 10. Nosi temno sivo obleko in temno modro čepico. Potepa se baje po mestu.

Ij Zanimiv komorni koncert v Ljubljani. Danes teden, v petek, dne 17. t. m., bo v Ljubljani koncertoval kvartet umetnikov iz Prage in bo pri koncertu tudi sodelovala slovenska koncertna pevka gđ. Mira Dev.

Koroške novice.

k Zmaga nemškutarjev. Iz Dobrlevsi poročajo: Dne 2. marca t. l. smo imeli pri nas občinske volitve, ki so se bile lani razveljavile. Vsled strahanskega pritiska od strani nasprotnikov, skrajno slabega vremena in veliko tudi zaradi nemarnosti in omahljivosti naših volilcev so volitve izpadle za nas slabo. V tretjem volilnem razredu se nemškutarji volitve niso udeležili, v drugem so šteli nasprotniki 39 glasov, mi pa 28. Takega razmerja glasov se nismo nadejali nikoli. V prvem razredu se naša stranka ni udeležila volitve.

Štajerske novice.

š Nevarno bolan leži vlč. gosp. profesor veronauka na ptujski gimnaziji Ferdinand Majcen pri usmiljenih bratih v Gradcu ter se priporoča sebratom v memento.

š Nemški občinski odbor v Teharjih, kateremu je z zadnjo volitvijo odklenalo, hoče po svoje izkoristiti še dani mu čas vlade. Župan Gorišek je namreč kar meni tebi nič suspendiral občinskega redarja, ne da bi mu povedal zakaj. V dotičnem dekretu se le pravi, da ni ubogal svojih naprejpstavljenih. S tem si najbrže gospod župan misli, da redar ni ubogal, ko so mu veleli, naj voli Nemce. Redar Koštomaj je, kakor vedno prej, tako tudi zadnjič slovenski volil. Zato se hočejo maščevati. No, pa dan povračila pride za župana in za nekatere druge tudi.

š Umrl je posestnik v Liscab, gosp. Karol Šah.

š V slovenske roke je prešla še ena graščina pred Gradcem. G. Fran Hren, svetnik ljubljanske trgovske in obrtne zbornice, je kupil od bivšega graškega župana Portugalla graščino Eschenhof pri Gradcu.

Telefonska in brzoljavna poročila.

London, 10. marca. Dopisnik „Reuterjevega biro“ pri armadi generala Okua sporoča 8. t. m.: Leva japonska armada je železnico med Mukdenom in Tjenlinom prestrigla in razdejala. Podrobnosti ni bilo možne seznaniti. — Rusi so se po severnih cestah umaknili. Leva kolona imenovane armade je imela pri Likanopu, sedem milj severno od reke Hunho in pet milj zapadno od železnice, ljut boj s trikrat močnejim sovražnikom; izgube Rusov so znašale 10.000 mož. Ruski centum se je v velikem neredu umaknil.

London, 10. marca. Japonci so vse velike dele svoje armade dirigirali od južne fronte proti zahodu.

London, 10. marca. Reuterjev urad poroča iz Njučvana: Japonci zahtevajo, da se jim odvede 450 tonelat riža v Sinmintin ter pretijo, ako se jim ne ugodí, da zasedejo železnico.

Tokio, 10. marca. Vsi kraji ob železnici v Ljaejan so polni bolnikov. Novi vlaki z bolniki prihajajo tja. Japonska sanitarna služba, dasi jako obširna ne zmore vsega opravka. Pomagajo jim kitajski kmetje. Ruski sanitetni oddelki so zapustili bojišče. Proti Rusom je ogorčenje, ker so streljali na japonska sanitetna stališča. Na bojišču leži na stotine mrtvih konj.

London, 10. marca. Reuterjev urad poroča iz Njučvana: General Nogi hiti v brzih pohodih naprej. On operira v zvezi z levim Okuovim krilom. Govori se, da je pretrgal zvezo veliki ruski vojski. Nogi je prehitel eno rusko divizijo, ki jo je pustil na miru dokler je ni obkolil, potem jo je pa napadel in potolkel.

London, 10. marca. Iz Okuovega tabora se poroča, da so bili 4 prvi dnevi bitke za Japonce srečnejši, nego so sami pričakovali, ker se desno rusko krilo obkolili. Rusi so postavili dobre utrdbe, a jih niso dovolj branili. Rusi so vrgli pri begu proč plašče in škornje, da so mogli hitreje uiti. Rusko desno krilo je popolnoma v neredu. En ruski armadni zbor je zbežal, ne da bi peizkusil brambo.

London, 10. marca. Nogi prodira z veliko hitrostjo proti severu in je v vedni zvezi z Okuom. Kuropatkin pa od 1. marca ni dobil potrebnih ojačenj iz Harbina.

London, 10. marca. Pogled na bojišče je strašen. Vse polno je razbitih voz, topov in t. d. Zemlja je razorana. Posebno veliko je padlo ruskih častnikov. Nekatere stotnije so vodili samo podčastniki.

Peterburg, 10. marca. Poročila o bojih zatrjujejo, da je ruska upiralna moč

se zadnje dni vsled silnih naporov zmanjšala. Nekateri ruski oddelki so pometali puške proč in vojaki so se zgrudili na zemljo kakor mrtvi.

Kolin, 10. marca. Iz Peterburga prihaja poročilo o posebno hudih bojih, ki so se vršili v ponedeljek. Bojna vrsta je bila v oboku 30 km. dolga in 10 km. široka. Nekateri polki so bili neprestano v boju. — Posebno hudi so bili boji na zahodnem krilu. Japonski častniki so streljali na nekatere vojake, da so jih spravili naprej. — Mnogi japonski vojaki so vrgli puške in se brez orožja vrgli proti ruskim obrambnim jarkom, katere so napolnili s trupli.

Peterburg, 10. marca. Rusi se umikajo na vseh cestah proti Tjenlinu. Nove pomožne čete se pred bitko prišle Japoncem na skrivnem na pomoč. Japonci pravijo, da so izgubili 35.000 mož.

Tokio, 10. marca. Tu vlada velikanško, nepopisno veselje. Poročila zatrjujejo, da je Kuropatkin zadela katastrofa.

London, 10. marca. Rennenkampf je osem dni uspešno odbijal vse napade, drugi poveljniki so hoteli ostati na svojih mestih, a njih zahteve so bile odbite. Končno so zapustili pozicije.

London, 10. marca. „Daily Telegr.“ zabeleži govorico, da so Japonci rusko središče obkolili. To poročilo potrjuje (?) vest, da je 200.000 Rusov odrezanih od ostale ruske armade.

London, 10. marca. Ruske pomožne čete, ki so v hitrih marših korakale iz Harbina proti Tjelinu na pomoč Kuropatkinu, so bile severno od Tjelina obkoljene, zapletene v boj in skoro vse porazene.

Berolin, 10. marca. Iz Peterburga poročajo, da nagovarjajo carja, naj se postavi sam na čelo nove armade. Glavno poveljstvo bi prevzel kak veliki knez.

Berolin, 10. marca. Včeraj so bili na bojišču še nekateri boji na severu in vzhodu.

London, 10. marca. V Mukdenu so Japonci zaplenili vsa skladišča ruske indendature. Rusi so sicer skladišča zažgali, a repajoči Kitajci so jih pogasili, predno je prišla v Mukden japonska avantna garda.

Praga, 10. marca. Dr. Kramář je v pogovoru z ruskim dopisnikom izjavil: V Rusiji se mora sklicati „Zemskij sober“. Rusija se mora znotraj pomiriti, ako hoče vojsko častno končati. Če bi zdaj sklenila mir, bi izigrala svojo vlogo, ne le v Aziji, ampak tudi drugod.

London, 10. marca. Tukajšnji listi poročajo: Čete Negijeve so zasedle železnico. Oku hiti proti severovzhodu proti mandžurski cesti. Vse vasi okoli Mukdena so požgane. Železnico v Sinmintin so zasedli Japonci.

Peterburg, 10. marca. Brzovoljavna zveza med Harbinom in Tjenlinom je že 24 ur pretrgana. Nobenih poročil ni več o armadi in bojih.

Tokio, 10. marca. Na levem krilu je druga japonska armada zaplenila 48 ruskih velikih topov.

Dunaj, 10. marca. Danes je izjavil cesar Tomašiču, da Ogrom ne bo dal nobenih vojaških koncesij več, ostale stvari naj pa uredita obejstranski vladi.

Dunaj, 10. marca. Imunitetni odsek je soglasno sklenil izročiti grofa Sternberga.

Dunaj, 10. marca. (Uradno.) Tu se pripisuje japonska zmaga v prvi vrsti japonskemu topništvu, ki nadkriljuje ruske.

Sarajevo, 10. marca. Tukajšnji župan je umrl.

Pariz, 10. marca. Gapon je došel zopet sem.

Marzilja, 10. marca. Tu so prijeli 6 anarhistov. Pri sebi so imeli pisma, iz katerih sledi, da so hoteli umoriti dva ruska velika kneza. Dva nihilista sta bivša ruska častnika.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Relativna vlažnost
9. zveč.	737,4	+3,1	sl. jzah.	jasno	
7. zjutr.	735,5	+3,2	brezvetr.	obl.	0,0
2. pop.	733,3	+8,8	sl. jzah.		

Srednja včerajšnja temp. +3,7°, norm. +2,5°.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena soproga, oziroma mati, hči, sestra, gospa

Fani Orožnova
roj. Kacjan

danes ob 3. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, v 34. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v soboto, 11. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Šubiceve ulice št. 3, na pokopališče pri Sv. Krištofu.

V Ljubljani, 10. marca 1905.

Franc Orožen, c. kr. učit. profesor, soprog; Franc in Janko, sinova; Agneza Kacjan, mati; Franc in Anton Kacjan, brata; Toni Fahrner, Lizika Kunej in Anka Kacjan, sestre.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastiška umetniška razstava.

Vsak teden drugo potovanje.

V soboto, dne 11. marca:

Zadnji dan razstave.

Zanimivo potovanje po

Pulju

glavnem vojnem pristanišču avstr.-ogr. monarhije.

Morsko kopališče Gradež

Mali Lošinj Oglej

i. t. d.

V nedeljo 12. marca do všt. sobote 18. marca

Zanimivo potovanje po

ANGLIJI.

Odprto vsak dan od 9. ure zj. do 12. in od 2. pop. do 9. zvečer.

Kmetovalci!

Mastin

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, perutnino, konje.

Le pod tem imenom, katero je zakonito zavarovana znamka, dobite zanesljivo pristni doktor pl. Trnkoczy-jev kranjski redilni prašičji prašek. Najboljši dodatek krmi, zdravo in dietično sredstvo za pitanje. Ta zdravi dodatek krmi je dobil tisoče zahvalnih pisem. Na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju najvišje medajle. — 1 zavoj velja 50 vinarjev in se dobi pri vseh trgovcih; po pošti po 5 zavojev iz glavne zaloge: Lekarna Trnkoczy, Ljubljana. Trgovci itd. dobijo popust. 1903 26-9 D 2

Oskrbnika

oženjenega, izurjenega v vseh strokah gospodarstva, veččega slovenskega in nemškega jezika **iščem** za svoje posestvo blizu **Karlovcu**. — Ponudbe s prepisi izpričeval o dosedanjem službovanju naj se pošljejo na **Ivana Grünwald**, Zagreb, Boškovičeva ulica št. 2. 448 3-2

Samo
6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, v novi hiši »Kmetke posojilnice«, nasproti znane gostilne pri »Figovcu«.

Išče se

za sočivje in sajerejo **izurjen**, neozujen

vrtnar.

Vojaki imajo prednost. Pogoji: vsa oskrb, obleka-uniforma in plača po dogovoru. Več se izve pri c. kr. predstojništvu ženske kaznilnice v Begunjah na Gorenjskem. 456 3-1

Leopold Tratnik

pasar v Ljubljani

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom, svojo veliko zalogo **cerkvenih posod in orodja**.

Slavnemu občinstvu pa električna **svetila** in druge kovinske izdelke n. pr.: **križe, sv. razpela** v raznih velikostih, **podobe i. t. d.**

● Priporoča se za obila ●

naročila!

182 20-8

Sprejme se takoj

šivilja in učenka.

Mestni trg št. 3, II. nadstropje.

Razpis

Pri stolni cerkvi djakovaški se mora čim preje polniti eno mesto

koralista.

Za popolnitev tega mesta se razpisuje rok do 15. aprila tega leta, pod sledečimi pogoji:

1. letna plača 1200 K,
2. prosto stanovanje z obširnimi vrtom,
3. šest sežnjev (24 kubičnih metrov drv za kurjavo).

Ponudniki naj noslove svoje ponudbe na preč. stolni kapitol v Djakovu do navedenega reka ter naj v svojih ponudbah dokažejo, da niso prekoračili 40. lita; da so telesno zdravi da so večji hrvaškega ali vsaj kakega slovanskega jezika, posebno pa, da so popolnoma vešč orgljanju in koralnemu petju.

V ponudbi naj se pa tudi izrečno izjavi, da je ponudnik voljan, ako bi se to od njega zahtevalo, na svoje stroške priti v Djakovo na začasni poizkus. Te stroške bo pa stolni kapitol povrnil onemu, ki si ga bode izbral.

V Djakovu, 6. marca 1905.

Stolni kapitol bosansko-djakovački.

457 3-1

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje naznaniti, da bodem **neizpremenjeno** nadalje vodila trgovino s špecerijskim blagom umrlega soproga gosp. **Jerana** na Sv. Petra cesti št. 9.

Potrudila se bodem, da v popolno zadovoljnost cenj. p. n. odjemalcev postrežem z vedno svežim blagom, vsled česar se nadejam i nadalje naklonjenosti in bilježim z odličnim spoštovanjem

Marija Jeran.

436 2-2

Zahtevajte pri nakupu

671 60-54

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.

Kulanzna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Streebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 18 150-27

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Zitek.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.